HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

להסלמד עכד דסמניח לו׳. ומיהו הקנ״ס מדקדק עס הלדיקים כמוס הסערה (יבמות דף קכ:) ולפילו להתלמד יס למוס לכבוד הרב וקרע דלא תלמד לעשות כמילי מחרינתא תוקמה כמו נטיעת קישואין דסנהדרין (דף סמ.) ודמוח לורח לענה דר״ג (ר״ה דף כד.):

נקובה. אהל זוחות כלכתיב (במדבר יט) אל הקובה: **דקדק.** לפסוח פסיעות נחות וכתיב (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה: **שחדם דם בעקבי.** דקדוק פסיעות כי הכא. ל״ת שחדם דורסן ברגליו שחין משובין בעיניו כלום: **על כל דרכי.** לפילו דקדוק פסיעות: **שחסה יוסב ועוסק בסורה.** והס גזרו על כך: **דבר של טעס.** שהתירה לת בימו והרגה לת חסידיו ועדיין קיימת: **כלום מעשה בת לידך.** ומשמע לית היית נוהג: **מעות של פורים.** שהנחתים לסעודת פורים נתחלפו לי ומלקתים לעשיר וסבור הייתי שהרעקי של לדקה היא ולא נפרעתי מהרעקי של לדקה: **מחלקך יהא חלקי.** הומיל והיית וותרן בממונך: **חרחך נכך.** כלומר זו היא שכרה של תורה: **קלצטוירי.** ממונה עליו: **פרקנא.** תרי וקא חלי שהה דינרי זהובים: **נקט נפשיה כחד פרשא.** התקין עלייני לנוסו כחד מן הפרשים: **דשפנח חנא.** דרך נפיס לי: **מפרשא מרשא.** כלומר לממין לך על שיפסוק לך ודוגמתו בב״ק נפרק מרובה (דף פ:) מלן תלת נתרא שמואל: **פנגא פלא.** לת השלטון בכל עת שיעליל עליך פייסהו בממון: **וכי שלמי.** כשילכו הדינרין ממהי פלטנא:

מי

השמים המליכוה שהחריבה את ביתו ושרפה את היכלו והרגה את חסידיו ואבדה את טוביו ועדיין היא קיימת ואני שמעתי עליך שאתה יושב ועוסק בתורה [ומקהיל קהלות ברבים] וספר (ו) מונה לך בחיקך אמר לו מן השמים ירחמו אמר לו אני אומר לך דברים של טעם ואתה אומר לי מן השמים ירחמו תמה אני אם לא ישרפו אותך ואת ספר תורה באש אמר לו רבי (ז)מה אני לחיי העולם הבא אמר לו כלום מעשה בא לידך (ח)אמר לו (ט) מעות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים אמר לו אם כן מחלקך יהי חלקי ומגורלך יהי גורלי אמרו לא היו ימים מועטים עד שנפטר רבי יוסי בן קיסמא והלכו כל גדולי רומי לקברו והספידוהו הספד גדול ובחזרתן מצאוהו לרבי חנינא בן תרדיון שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות ברבים וס״ת מונח לו בחיקו הביאוהו וכרכוהו בס״ת והקיפוהו בחבילי זמורות והציתו בהן צמר ושראום במים והניחום על לבו כדי שלא תצא נשמתו מהרה אמרה לו בתו אבא אראך בכך אמר לה אילמלי אני נשרפתי לבדי היה הדבר קשה לי עכשיו שאני נשרף וס״ת עמי מי שמבקש עלבונה של ס״ת הוא יבקש עלבוני אמרו לו תלמידיו רבי מה אתה רואה אמר להן (י)גליון נשרפין ואותיות פורחות אף אתה פתח פיך ותכנס [בך] האש אמר להן מוטב שיטלנה מי שנתנה ואל יחבל הוא בעצמו אמר לו קלצטוירי רבי אם אני מרבה בשלהבת ונוטל ספוגין של צמר מעל לבך אתה מביאני לחיי העולם הבא אמר לו הן השבע לי נשבע לו מיד הרבה בשלהבת ונטל ספוגין של צמר מעל לבו יצאה נשמתו במהרה אף הוא קפץ ונפל לתוך האור יצאה בת קול ואמרה רבי חנינא בן תרדיון וקלצטוירי (יא)מזומנין הן לחיי העולם הבא (יב)בכה רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים ברוריא דביתהו דר׳ מאיר ברתיה דר׳ חנינא בן תרדיון הואי אמרה לו זילא בי מלתא דיתבא אחתאי בקובה של זונות שקל תרקבא דדינרי ואזל אמר אי לא איתעביד בה איסורא מיתעביד ניסא אי עבדה איסורא לא איתעביד לה ניסא אזל נקט נפשיה כחד פרשא אמר לה השמיעני לי אמרה ליה (יג)דשתנא אנא אמר לה מתרתנא (יד)מרתח אמרה לו נפישין טובא (טו)(ואיכא טובא הכא) דשפירן מינאי אמר ש״מ לא עבדה איסורא כל דאתי אמרה ליה הכי אזל לגבי שומר דידה א״ל הבה (טז)ניהלה אמר ליה מיסתפינא ממלכותא אמר ליה שקול תרקבא דדינרא פלגא פלח ופלגא להוי לך א״ל וכי שלמי מאי איעביד א״ל אימא אלהא דמאיר עניי ומתצלת א״ל

ומי

הוגה השם. פ״ס שדורשו בנ״ב חותיות ועושה בו מה שהוח חפץ ורוב העולם מפרשים שהיה קורח בפי׳ חותיות של שם המיוחד (ו) בחותיות של שחר המיות וחס חין לעשות כדחמר בספרים ס״פ חלו עוברין (דף נ.) לח כשחני נכתב חני נקרח חני נכתב בי״ס ונקרח בח״ד ונרחה לר״י שחין להזכיר לף חותיות י״ס כמו ברגלין העולם שהרי י״ס הוח שם המיוחד ועוד נרחה להר״ר חלחנן כי גם חין להזכיר ח״ד מחדני דהח ח״ד מחדני י״ס מכחם חין נמחקין ש״ד משדי ל״ב מלבחות נמחקין וכן הגירסח (שבועות לה: ושם לה.) בפיכוח ר״ח משמע שח״ד מחדני הוח שם כמו י״ס מה׳ ומיהו נרחה לר״י להתיר דכיון דלח נמלח נכתוב דמה שהוח נמלח כתוב בספרים יש לומר שהסופרים כתבוהו כן ולח נתכוונו להזכיר לת השם (ועי׳ תוס׳ סוכה דף ה. ד״ה יו״ד):

להתלמד עבד. פ״ס ומיהו הקנ״ס מדקדק כו׳ ונרחה שלח היה כתוב בספרו חלח מתי טעמח לימנח הוגה בפרהסיח היה ולכך הוגרך לתת טעם מחר:

מה אתה רואה. שהיה נרחה בעיניהם שהיה לו לרחות שום דבר תימה חו מלחים חו דבר מחר ח״נ נשמיל שהיו שומעין קול החותיות הפורחות ולח היו יודעין מהו: **ואל יחבל עצמו.** תור״ת דהיכח שילחים פן יעבירוה עובדי כוכבים לעבירה כגון ע״י יסורין שלח יוכל לעמוד בהם חו הוח מלוה לחבל בעלמו כי סהיא דגיטין (דף מ:) גבי ילדים שנשבו לקלון שהטילו עלמם ליס (וע״ע תוס׳ גיטין דף מ: ד״ה קפלו): **וכי שלמי מאי איעביד.** י״מ שהיה נותן להשלטון מס מן זוזות למספר גולגלותם ולכך היה שולל כי שלמי מה מעשה כי אין נותן מס העולה למספרם וכן יש לפרש בריש פירקא (לעיל דף ג:) שווקים להושיב בהם זוזות וליטול מס מהם אבל רש״י פירש שכל שעה שיעלילו עליו שיאמרו שהוא ממון זה:

שלח

פר״ א מיי׳ פ״ג מהלכות תשובה הלכה [ו] מ:

ב [מיי׳ פ״ו מהל׳ דעות הלי ז שו״ע י״ד סי׳ קמ סעיף ג כהגה]:

רבינו חננאל

בענוש שהיה הוגה את השם באותיותיו בפרהסיא. שכל ההוגה את השם באותיותיו אין לו חלק לעוה״ב ואע״ג דהוא להתלמד עבד וכתיב לא תלמד לעשות אבל אתה למד להבין ולהורות הוה ליה להגות בצינעה. וגזרו על אשתו הריגה נעגשה משום דלא מחיא ביה שכל מי שיש בידו למחות ואינו ממחה נתפש. וננעגשה בתו לישב בקובה דא״ר יוחנן פעם אחת עברה בין גדולי רומי ואמרו כמה נאות פסיעותיה של ריבה מיד דיקדקה בפסיעותיה והיינו דכתיב עון עקבי יסובני עון שאדם דש בעקיביו סובבין אותו ליום הדין. בשעת הוצאתן פתחו [כל] א׳ ואמ׳ הוא אמר הצור תמים פעלו וגו׳ אשתו אמרה אל אמונה ואין עול ואין בתו אמרה גדול העצה ורב העלילה אשר עיניך פקוחות על כל דרכי בני אדם [איש] [בני] האדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו: כרכוהו בס״ת שהיה קורא בו והקיפוהו חבילי זמורות והציתו בהן את האור כו׳: ברוריה דביתהו דר׳ מאיר ברתיה דר׳ חנניא בן תרדיון הואי אמ׳ ליה לבעלה זילא בי מילתא דיתבה אחתי בקובה של זונות שקל תרקבא דדינרי ואזל. פי׳ דישתנא נידה: נפיש טובא כלומר הדם שותת ויורד עליה הרבה ואינה יכולה ליטהר כו׳ עד

מסורת הש״ס

ג) סנהדרין נ״, ב) נקמן מג: שבת עה. ר״ה כד: סנהדרין סה., ג) שבת נד: ע״ש, ד) [בע״י ניסא], ה) [בע״י מיסא] פ״ל ר׳ חנינא], ו) [לעיל ח:], ז) [בע״י פ״ל רבי], ח) [בע״י מיסא גוילין], ט) [ע״י תוס׳ כתובות קג: ד״ה מזומנין], י) [לעיל י: ר״ח], כ) [נקמן כד: שבת קי.], ל) [ל״ל מתחת ובע״י ניסא ועי׳ בערוך ערך תרבי], מ) פ״ק ל״ג, נ) [בפיר״ כתובות ק״ג, ס) [ל״ל כתובות ק״ג, ע) [ל״ל כתובות ק״ג, פ) [ל״ל כתובות ק״ג, צ) [ל״ל כתובות ק״ג, ק) [ל״ל כתובות ק״ג, ר) [ל״ל כתובות ק״ג, ש) [ל״ל כתובות ק״ג, ת) [ל״ל כתובות ק״ג, א) [ל״ל כתובות ק״ג, ב) [ל״ל כתובות ק״ג, ג) [ל״ל כתובות ק״ג, ד) [ל״ל כתובות ק״ג, ה) [ל״ל כתובות ק״ג, ו) [ל״ל כתובות ק״ג, ז) [ל״ל כתובות ק״ג, ח) [ל״ל כתובות ק״ג, ט) [ל״ל כתובות ק״ג, י) [ל״ל כתובות ק״ג, כ) [ל״ל כתובות ק״ג, ל) [ל״ל כתובות ק״ג, מ) [ל״ל כתובות ק״ג, נ) [ל״ל